

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

BEBKA[®]
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

ESKİŞEHİR

TEPEBAŞI İLÇE RAPORU

bebka.org.tr

**Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)
Eskişehir Yatırım Destek Ofisi**

Ertuğrulgazi Mh. Damlalar Sk. No: 28
Zeno İş Merkezi Kat/4 Daire/27 BEBKA
Tepebaşı / Eskişehir
Telefon: 0224 211 13 27 / 2000 Faks: 0224 231 31 24
Web: www.investineskisehir.gov.tr

Hazırlayanlar

Dr. Güliz ÜNAL, Koordinatör, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
Burak CANBULAT, Uzman, Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

© BEBKA tarafından hazırlanmış ve yayımlanmıştır.
Özel ve tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve satılamaz.
Kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)
2024

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, kalkınma göstergelerinin ilçe düzeyinde takibi amacıyla Eskişehir ili Tepebaşı ilçesine ilişkin doğal, sosyal ve ekonomik bileşenler yönünden değerlendirmeleri kapsamakta olup; ilçe, il ve bölge düzeyinde yürütülecek araştırma, analiz, strateji ve planlama çalışmalarına bütüncül bir kaynak oluşturması ve Ajans desteklerini yönlendirmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYAN

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yararlanıcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak karar veren şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansına aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. TARİH	1
2. İDARİ YAPI	1
3. DOĞAL YAPI	2
3.1. İklim	2
3.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı	2
3.2.1 Bitki Örtüsü	2
3.2.2 Arazi Kullanımı	2
3.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları	3
3.3.1 Jeotermal Kaynaklar	3
3.3.2 Maden Rezervleri	3
4. SOSYAL YAPI	4
4.1. Nüfus ve Demografik Yapı	4
4.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	5
4.3. Eğitim	6
4.4. Sağlık	7
5. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI	8
6. ALTYAPI	9
6.1. Elektrik	9
6.2. Doğalgaz	10
7. EKONOMİK YAPI	12
7.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı	12
7.2. Tarım ve Hayvancılık	13
7.3. Sanayi	19
7.4. Küçük Sanayi Siteleri (KSS)	20
8. GZFT (GÜÇLÜ, ZAYIF, FIRSAT VE TEHDİT) ANALİZİ	21
SONUÇ	22
KAYNAKÇA	23

TABLolar

Tablo 1.	Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Alanları.....	3
Tablo 2.	İlçedeki Maden Kaynakları.....	3
Tablo 3.	Tepebaşı İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları (2019-2023).....	4
Tablo 4.	Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2022).....	5
Tablo 5.	Tepebaşı İlçesi Eğitim Verileri (2019-2023).....	6
Tablo 6.	Tepebaşı İlçesi Yükseköğretim Öğrenci Sayısı (2022-2023).....	6
Tablo 7.	2019 – 2023 Yılları Tepebaşı İlçesi Sağlık Verileri.....	7
Tablo 8.	Tepebaşı İlçesi Turizm Yatırım ve Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları (2023).....	8
Tablo 9.	Tepebaşı İlçesi İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesisleri Konaklama İstatistikleri (2023).....	8
Tablo 10.	Tepebaşı İlçesi Elektrik Abone Sayıları ve Tüketim Verileri (2019-2023).....	9
Tablo 11.	Tepebaşı İlçesi Doğalgaz Abone Sayıları ve Tüketim Verileri.....	10
Tablo 12.	Tepebaşı İlçesi Tarım Alanları Dağılımı, 2019- 2023 (Dekar).....	13
Tablo 13.	Tepebaşı İlçesi En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (2019-2023).....	14
Tablo 14.	Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023).....	15
Tablo 15.	Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023).....	15
Tablo 16.	Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023).....	15
Tablo 17.	Tepebaşı İlçesi Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019).....	16
Tablo 18.	Tepebaşı İlçesi Kanatlı Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019).....	16
Tablo 19.	Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Örtü Altı Sebze Üretim Miktarı (2023).....	17
Tablo 20.	Tepebaşı İlçesi Hayvansal Üretim Verileri (2023).....	17
Tablo 21.	Tepebaşı İlçesi Süs Bitkileri Üretim Verileri ve Türkiye Payları (2023).....	18
Tablo 22.	Tepebaşı İlçesi Sera Türüne Göre Süs Bitkileri Üretim Verileri ve Türkiye Payları (2023).....	18
Tablo 23.	Tepebaşı İlçesi Kooperatif Sayısı.....	18
Tablo 24.	Tepebaşı İlçesi Ticaret Müdürlüğü Kapsamındaki Kooperatifler.....	18
Tablo 25.	Tepebaşı İlçesi Tarımsal Veriler.....	19
Tablo 26.	Tepebaşı İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı.....	19
Tablo 27.	Tepebaşı İlçesi KSS Verileri (2021).....	20

ŞEKİLLER

Şekil 1.	Tepebaşı İlçesinin İl İçindeki Konumu ve İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri.....	2
Şekil 2.	Corine 2018 Eskişehir İli Tepebaşı İlçesi Alan Kullanımı Verileri.....	2
Şekil 3.	SEGE 2022 İlçe Kademelenmeleri.....	5

GRAFİKLER

Grafik 1.	Tepebaşı İlçesi Nüfus Piramidi (2023).....	4
Grafik 2.	Tepebaşı İlçesi Aktif Elektrik Abone Sayıları (2019-2023).....	9
Grafik 3.	Tepebaşı İlçesi Yıllık Toplam Kişi Başı Elektrik Tüketim Verileri (2019-2023).....	10
Grafik 4.	Tepebaşı İlçesi Aktif Doğalgaz Kullanıcı Sayısı (2019-2023).....	11
Grafik 5.	Yıllık Konut Abone Toplam Tüketim (sm3) ve Yıllık Doğalgazı Elektrik Üretiminde Kullanan Abone Toplam Tüketim (sm3) (2019-2023).....	11
Grafik 6.	Tepebaşı İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2023).....	12
Grafik 7.	Tepebaşı İlçesi 4A Sigortalı Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı (2023).....	12
Grafik 8.	Tepebaşı İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı (2023).....	13

KISALTMALAR

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

YER-SİS : Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) Araştırması Projesi

İLÇENİN KÜNYESİ

İlçe Adı	Tepebaşı
İl Merkezine Uzaklık	Merkez İlçe
Yüzölçümü	1.373,40 km ²
Bitki Örtüsü	Bozkır
Nüfus Sayısı (2023)	390.116
Çalışma Çağındaki Nüfus Oranı (2023)	%71,9
Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)	2. kademe
İlçede Üretimde Bulunan Başlıca Sektörler	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı, gıda ürünlerinin imalatı, deri ve ilgili ürünlerin imalatı, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı, kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
İlçede Öne Çıkan Sektör	Sanayii, Tarım
İlçede Öne Çıkan Tarım Ürünü	Kuş Yemi, Şeker Pancarı, Domates, Kiraz
Organize Sanayi Bölgesi	-
Küçük Sanayi Sitesi	Var
İlçede Öne Çıkan Turizm Türü	Kültür turizmi, Doğa turizmi
Somut Kültürel Miras	Ferah Hamamı, Külçeini Mağarası, Kızılınler Kayalıkları, Eskişehir-Kütahya Frig Vadisi
Somut Olmayan Kültürel Miras	Kalaycılık, Lületaşı İşlemciliği, Yorgancılık, Cebe Kuyum, Peşkir Dokumacılığı
ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı	2.439
Doğalgaz Altyapısı	Var
Jeotermal Kaynak	Var
Maden Rezervleri	Kum-Çakıl (Kçm), Manganez (Mn), Manyezit (Mag), Lületaşı, krom (Cr)

Not: Rapor da kullanılan veriler ve yayınlandığı yıllar baz alınarak hazırlanmıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun" un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

TR41 bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Bölge illerinden Eskişehir'in Tepebaşı ilçesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında Sosyo-Ekonomik gelişmişlik bakımından Eskişehir'in 2. ilçesi olup 1,477 puan ile sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından 2. kademe de yer almaktadır.

Bu raporda kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşmeler, veri araştırmaları ile ilçenin mevcut durumu, ihtiyaç ve potansiyel yatırım konuları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

¹ Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun" un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. 703 sayılı KHK'nın 17/d maddesiyle, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesi yürürlükten kaldırılmasının ardından 1 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 387. maddesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmıştır.

GİRİŞ

BEBKA tarafından TR41 bölgesinde bölgesel kalkınma çalışmaları kapsamında 2010 yılından bugüne çeşitli araştırma çalışmaları ve destek programları ile bölgesel kalkınmaya öncülük edilmektedir. TR41 bölgesi illerinin mevcut durumunu ortaya koymak adına BEBKA tarafından çeşitli araştırma, analiz ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmada Tepebaşı ilçesinin tarihi, idari, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı ele alınmış güncel bilgiler ışığında mevcut durumları ortaya konulmuştur.

1. TARİH

Tepebaşı ilçesi, Eskişehir ilinin tarihi dokusunu yansıtan önemli bir yerleşim bölgesidir. İlçenin tarihi, antik çağlara kadar uzanmakta olup, çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı döneminde önemli bir yerleşim merkezi olan Tepebaşı, zamanla Eskişehir ve Bölge için ticari ve kültürel hayatın merkezi haline gelmiştir.

2. İDARİ YAPI

Tepebaşı, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin bir parçası olarak 9 Eylül 1993 tarihinde 21693 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 504 sayılı "Yedi İlde Büyükşehir Kurulması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname" uyarınca ilk kademe belediyesi olarak kurulmuştur.

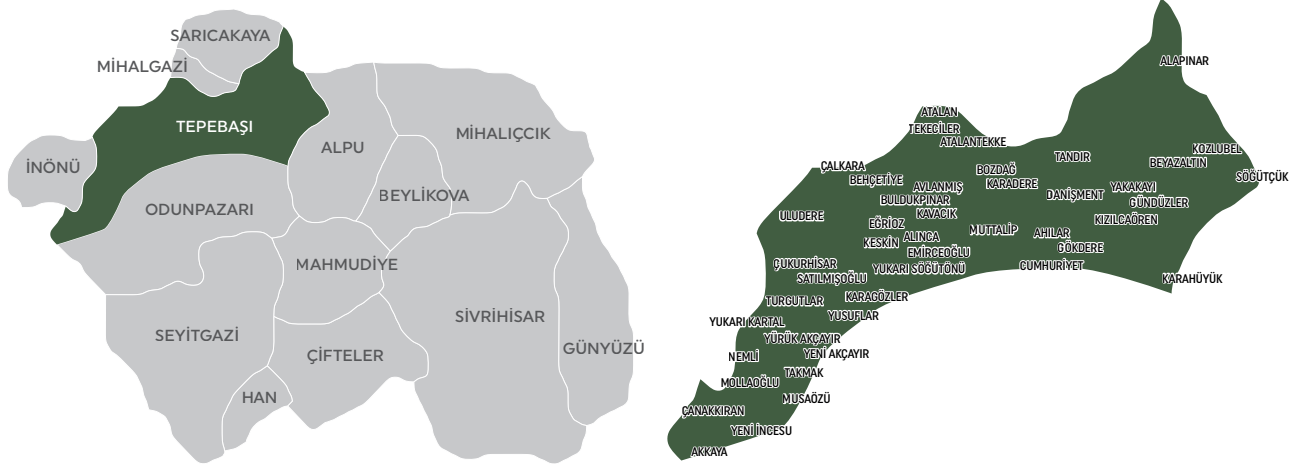
2008 yılında, 5747 Sayılı "Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" gereği, Tepebaşı ilçe statüsüne elde etmiştir.

Tepebaşı, Bozdağ ve Sündiken Dağları ile Kütahya Yükseltisi arasında kalan Porsuk ovasının ortasından geçen ve Sakarya Nehri'nin en önemli kollarından biri olan Porsuk Çayı'nın iki yakasına kurulmuş ve Eskişehir kent merkezinin kuzey, kuzey-batısında bulunmaktadır.

Güneyinde Odunpazarı, batısında İnönü, doğusunda Tepebaşı, kuzeyinde Mihalgazi ve Sarıcakaya ilçesi, güneybatısında Kütahya, kuzeybatısında Bilecik ve kuzeydoğusunda Ankara ili bulunmaktadır.

- **İl Merkezine Uzaklık** : Merkez ilçe
- **Yüzölçümü** : 1373 km²

Şekil 1. Tepebaşı İlçesinin İl İçindeki Konumu ve İlçede Yer Alan Yerleşim Merkezleri

3. DOĞAL YAPI

3.1. İklim

Tepebaşı, genel olarak İç Anadolu Bölgesi'nin iklim ve bitki örtüsü karakteristiklerini taşıyan bir bölgede yer almaktadır. Coğrafi olarak Orta Anadolu'da bulunan ilçede tipik kara iklimi hüküm sürer. Yazlar sıcak ve kurak kışlar soğuk ve yağışlıdır. Yağışlar özellikle Aralık –Mart ayları arasında kar şeklinde görülür. İlçede yıllık yağış ortalaması 333,2 kg/m² dir.

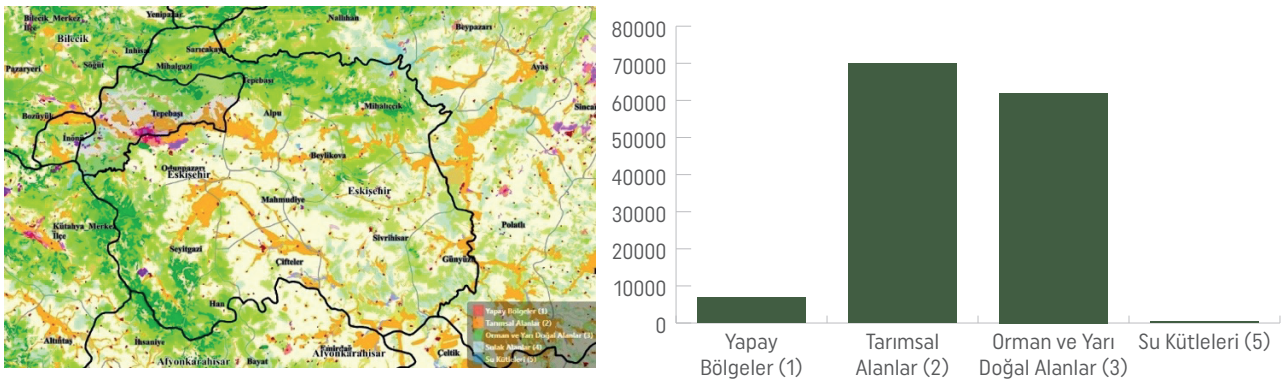
3.2. Bitki Örtüsü ve Arazi Kullanımı

3.2.1. Bitki Örtüsü

Tepebaşı İlçesi, İç Anadolu Bölgesi'ne özgü olarak genellikle step ve bozkır bitki örtüsüne sahiptir; aynı zamanda ormanlık bölgelerde çam, meşe ve karaçam gibi ağaç türlerine de ev sahipliği yapmaktadır.

3.2.2. Arazi Kullanımı

Şekil 2. Corine 2018 Eskişehir İli Tepebaşı İlçesi Alan Kullanımı Verileri

Kaynak: (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2020)

3.3. Enerji ve Yeraltı Kaynakları

3.3.1. Jeotermal Kaynaklar

Tablo 1. Jeotermal Kaynaklar ve Kullanım Alanları

Jeotermal Alan Adı	Sıcak Su Doğal Çıkış Adı	Kullanım Alanı
Tepebaşı	Kızılınler	Kaplıca

Kaynak: (Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2024)

3.3.2. Maden Rezervleri

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün paylaşmış olduğu verilere göre Tepebaşı ilçesinde yer alan maden rezervleri şöyledir:

Tablo 2. İlçedeki Maden Kaynakları

Maden	Bölge	Tenör	Rezerv
KUM-ÇAKIL (Kçm)	Merkez-Aşağısöğütönü Sahası	İnşaat ve stabilize malzeme	Rezerv hesabı yapılmamıştır.
MANGANEZ (Mn)	Yarımca-Danişment	%49 Mn	800 ton muhtemel rezerv.
	Merkez-Kızılcaviran	%43,88 Mn	4.000 ton görünür rezerv.
MANYEZİT (Mag)	Sepetçi ve Margı Sahası	%47,22 MgO	3.000.000 ton görünür + muhtemel+ mümkün rezerv.
	Ballık Sahası	%47 MgO	12.477.000 ton görünür+ muhtemel rezerv.
	Merkez-Yukarıkartal Sahası	%47,63-48.17 MgO	226.863 ton görünür, 233.450 ton muhtemel rezerv, 59.410 ton mümkün rezerv.
LÜLETAŞI	Sepetçi-Margı-Söğütçük	İyi kalite	853.000 sandık muhtemel rezerv. Yataklar işletilmekte kalan rezerv bilinmiyor.
KROM (Cr)	İl genelinde 250 adet civarında krom yatak ve zuhuru bulunmaktadır. Sarıcakaya ve Merkez ilçelerine bağlı Gündüzler, Sepetçi, Margı ve Sazak krom sahaları.	%22- 44 Cr ₂ O ₃ bantlı ve saçılmış karakterdedir	Bazı ocaklarda işletme yapılmakta olup 4.070.000 ton görünür+ muhtemel+ mümkün rezerv bulunmaktadır.

Kaynak: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2024

4. SOSYAL YAPI

4.1. Nüfus ve Demografik Yapı

Tablo 3. Tepebaşı İlçesinin Son Beş Yıldaki Cinsiyet Bazındaki Nüfus Sayıları (2019-2023)

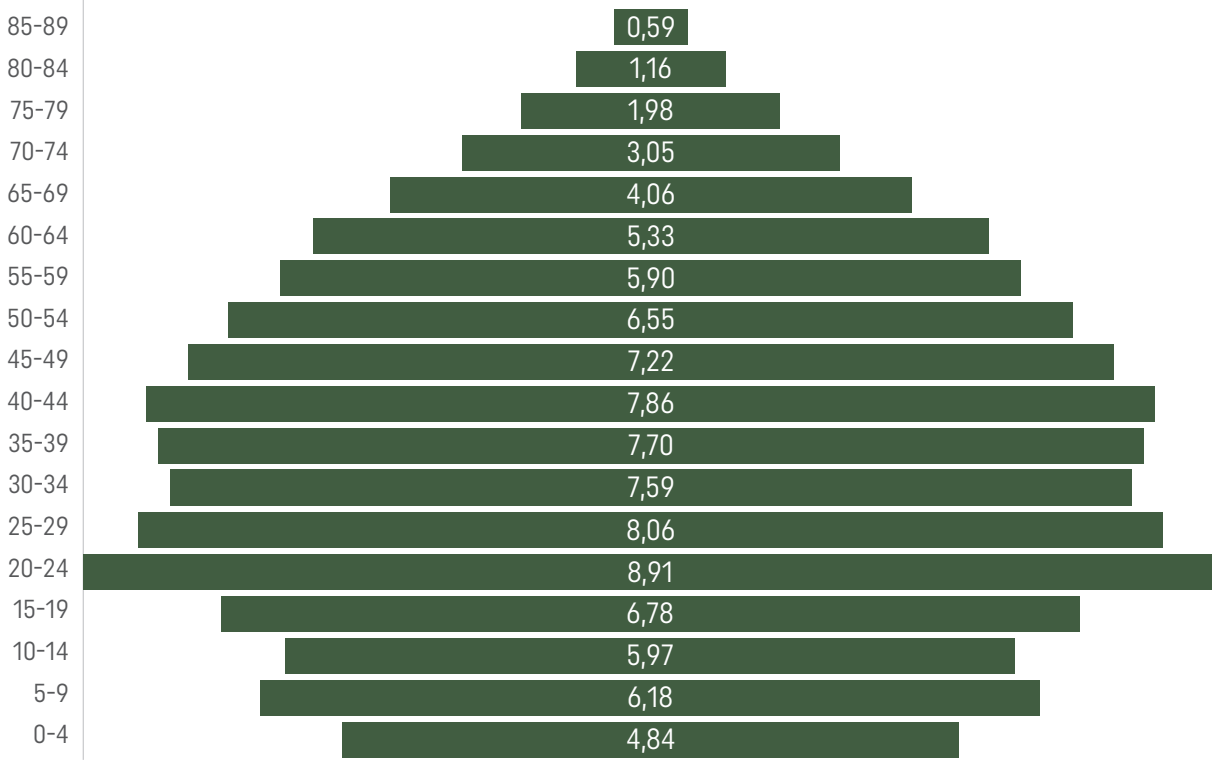
TEPEBAŞI	Yıl/Cinsiyet	2019	2020	2021	2022	2023
	Erkek	186.562	186.358	189.669	192.426	194.919
	Kadın	183.588	184.945	188.925	192.219	195.197
	Toplam	370.150	371.303	378.594	384.645	390.116

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tepebaşı ilçesi nüfus piramidi incelendiğinde, ilçede %8,91 oranı ile 20-24 yaş arası nüfusun ilk sırada, %8,06 oranı ile 25-29 yaş arası nüfusun ikinci sırada ve %7,86 oranı ile 40-44 yaş arası nüfusun üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Buna göre ilçede çalışma çağı nüfusun yoğun olduğu gözükmemektedir.

Grafik 1. Tepebaşı İlçesi Nüfus Piramidi (2023)

Tepebaşı İlçesi Yaş Aralığına Göre Nüfus Dağılımı (%)

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

4.2. Gelişmişlik Düzeyi (SEGE)

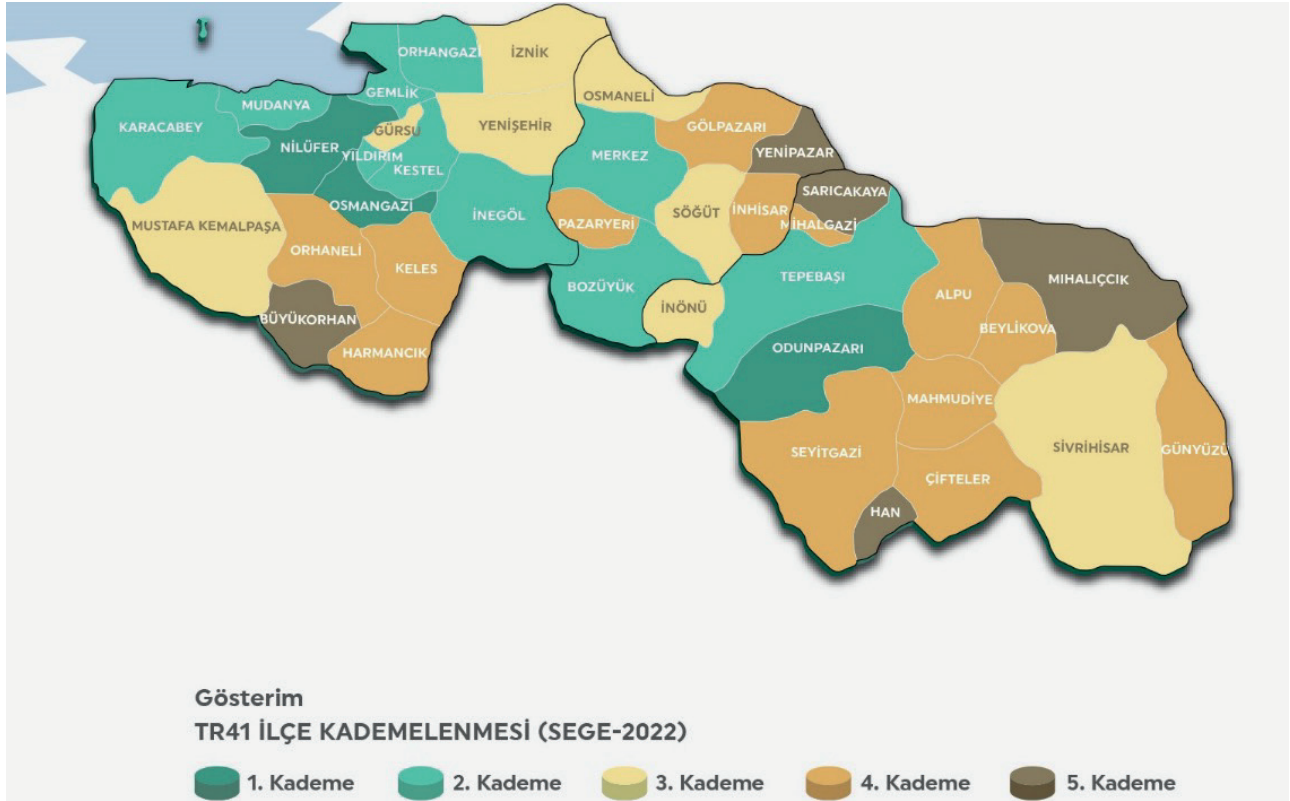
Tepebaşı İlçesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında Sosyo-Ekonomik gelişmişlik bakımından Türkiye'deki ilçeler içerisinde 84., Eskişehir'deki 14 ilçe içinde ise 2. sıradadır. İlçe 1,477 puan ile sosyo-ekonomik gelişmişlik açısından 2. kademede yer almıştır.

Tablo 4. Sosyoekonomik Gelişmişlik (SEGE) Sıralaması (2022)

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl içindeki Sıralama	Skor	Kademe
Tepebaşı	84	2	1,477	2

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2024)

Şekil 3. SEGE 2022 İlçe Kademelenmeleri

Kaynak: (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2024)

4.3. Eğitim

Tablo 5. Tepebaşı İlçesi Eğitim Verileri (2019-2023)

Yıllar	Okul Sayısı	2020	2021	2022	2023	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı	Derslik Sayısı
	Okul öncesi	İlköğretim	Ortaokul	Lise (Genel)	Lise (mesleki & teknik)			
2019	29	58	46	38	2	59464	3567	2637
2020	32	55	45	36	11	56789	4047	2640
2021	33	58	47	37	13	56341	4586	2629
2022	33	59	46	39	9	60966	5358	2745
2023	40	60	46	39	11	61775	4662	2758

Kaynak: (Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2024)

Tepebaşı ilçesinde 2019 yılında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 17 iken 2023 yılında 13 olmuştur. 2019 yılında derslik başına düşen öğrenci sayısı 22 iken 2023 yılında bu oran değişiklik göstermemiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden YER-SİS 2021 yılı çalışması neticesinde ortaya çıkan verilere göre ortaöğretim eğitiminde Tepebaşı için en önemli ilk birinci ilişkileri Eskişehir'in çevresi olduğu görülmektedir. Genel olarak Beylikova, Alpu, Mahmudiye, Mihalgazi, Sarıcakaya, Mihalıççık, Çifteler, Han, İnönü, Bozüyük, Söğüt, İnhisar, Emirdağ, Çeltik ilçeleri birinci ilişkinin kurulmasında aktif rol oynamaktadır.²

Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi Tepebaşı ilçesi sınırları içerisinde bulunmaktadır.

Tablo 6. Tepebaşı İlçesi Yükseköğretim Öğrenci Sayısı (2022-2023)

Üniversite Adı	Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	Birinci Öğretim	2.628	19.240	2.570	1.418	25.856
	İkinci Öğretim	-	1	485	-	486
	Uzaktan Öğretim	-	-	2.793	-	2.793
	Açık Öğretim	1.064.560	679.538	-	-	1.744.098
	TOPLAM	1.067.188	698.779	5.848	1.418	1.773.233
Toplam		2.134.376	1.397.558	11.696	2.836	3.546.466

² Yer-Sis, 2021

Üniversite Adı	Öğretim Türü	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Birinci Öğretim	3.558	9.271	1.420	586	14.835
	İkinci Öğretim	41	-	-	-	41
	Uzaktan Öğretim	-	-	400	-	400
	TOPLAM	3.599	9.271	1.820	586	15.276
Toplam		7.198	18.542	3.640	1.172	30.552

Kaynak: Yükseköğretim Kurumu, 2024

4.4. Sağlık

Tablo 7. 2019 – 2023 Yılları Tepebaşı İlçesi Sağlık Verileri

Yıllar	Hastane Sayısı	Yatak Sayısı	Nitelikli Yatak Sayısı	Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Aile Hekimliği Birimi Sayısı	Hekim Sayısı	Diş Hekimi Sayısı	Diğer Sağlık Personeli Sayısı (Eczacı, Hemşire, Ebe)	Diğer Personel (Şef, Şube Müdürü- Teknisyen vb.)
2019	5	1217	996	197	99	523	15	1996	746
2020	5	1321	1088	233	99	540	43	2216	783
2021	5	1218	911	221	101	541	20	2207	846
2022	5	1273	943	230	108	558	16	2233	822
2023	5	1273	945	230	108	581	16	2420	862

Kaynak: Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü, 2024

Son 5 yıllık verilere göre ilçede bulunan hastane sayısı değişmezken, Aile Hekimliği Birimi Sayısı, Hekim Sayısı, Yoğun Bakım Yatak Sayısı ve Diğer Sağlık Personeli Sayısı artış mevcuttur.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'deki ilçeler arasındaki hizmet ağlarını inceleyen ve analiz eden YER-SİS 2021 çalışmasında yer aldığı üzere; sağlık hizmeti için Tepebaşında ikamet eden vatandaşlar sırasıyla Eskişehir, İstanbul ve Ankara'yı tercih etmektedirler.¹

5. TURİZM ve KÜLTÜREL YAPI

İlçede Öne Çıkan Turizm Türü: Kültür turizmi, Doğa turizmi

Destinasyonlar/Kültür ve Turizm Varlıkları: Heykel Park, Şehr-i Aşk Adası, Toprak Dede Hayrettin Karaca Parkı, Musaözü Tabiat Parkı ve Göleti, Havacılık Parkı, Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi, Devlet Demiryolları Müzesi (Türkiye'nin Açık ve Kapalı Alan), Kızılınler Kaplıcası, Ferah Hamamı, Önkal Banyo, Yıldız Termal, Külçeini Mağarası, Kızılınler Kayalıkları (Kaya tırmanışı), Tandır Köyü Orman Bölgesi (Doğa sporları), Eskişehir-Kütahya Frig Vadisi Parkuru (Doğa sporları), Taştape Bölgesi (Kampçılık), Musaözü Barajı (Kampçılık)

Somut Olmayan Kültürel Miras: Kalaycılık, Lületaşı İşlemciliği, Yorgancılık, Cebe Kuyum, Peşkir Dokumacılığı

Tablo 8. Tepebaşı İlçesi Turizm Yatırım ve Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları (2023)

Tepebaşı		Turizm Yatırım Belgeli			Turizm İşletme Belgeli		
Türü	Sınıfı	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
	G. Toplam	-	-	-	20	1440	2867
Otel	Toplam	-	-	-	19	1408	2809
	5 Yıldızlı	-	-	-	2	279	558
	4 Yıldızlı	-	-	-	5	433	885
	3 Yıldızlı	-	-	-	12	696	1366
Butik Termal Otel		-	-	-	1	32	58

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2024

Tablo 9. Tepebaşı İlçesi İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesisleri Konaklama İstatistikleri (2023)

Tepebaşı	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
	26,162	286,413	312,575	49,338	420,451	469,789
Tepebaşı	Ortalama Kalış Süresi			Doluluk Oranı (%)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
	1,89	1,47	1,50	4,33	36,94	41,27

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2024

6. ALTYAPI

6.1. Elektrik

Tablo 10. Tepebaşı İlçesi Elektrik Abone Sayıları ve Tüketim Verileri (2019-2023)

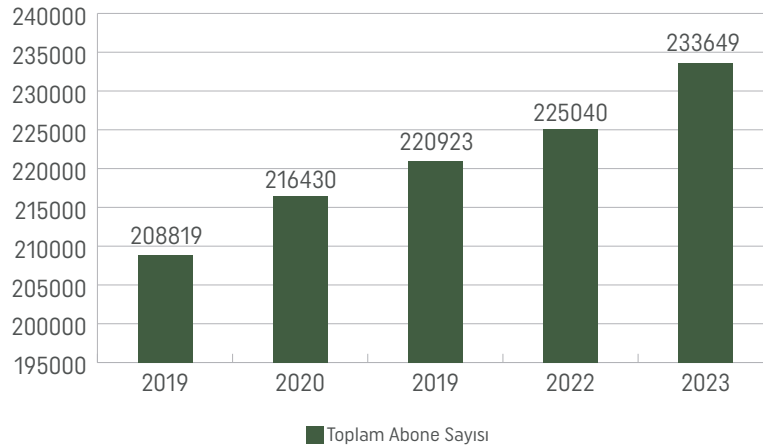
Yıllar	Mesken Abone Sayısı	Ticarethane Abone Sayısı	Sanayi Abone Sayısı	Yıllık Mesken Abone Başı Ortalama Tüketim (kwh)	Yıllık Mesken Abone Toplam Tüketim (kwh)	Yıllık Ticarethane Abone Başı Ortalama Tüketim (kwh)	Yıllık Ticarethane Abone Toplam Tüketim (kwh)	Yıllık Sanayi Abone Başı Ortalama Tüketim (kwh)	Yıllık Sanayi Abone Toplam Tüketim (kwh)
2019	187360	21311	148	1336,387	250385514,5	11544,94	246034110,6	705344,8	104391031,1
2020	193969	22324	137	1393,788	270351678	9752,668	217718569,4	650707,9	89146986,83
2021	198867	21916	140	1383,92	275216073,2	9602,108	210439803,6	752600,9	105364127,6
2022	203648	21294	98	1323,943	269618275,8	11266,54	239909757,9	1070431	104902220,9
2023	212418	21137	94	1356,336	288110255,8	10090,6	213284996,8	1207644	113518539,7

Kaynak: Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2024

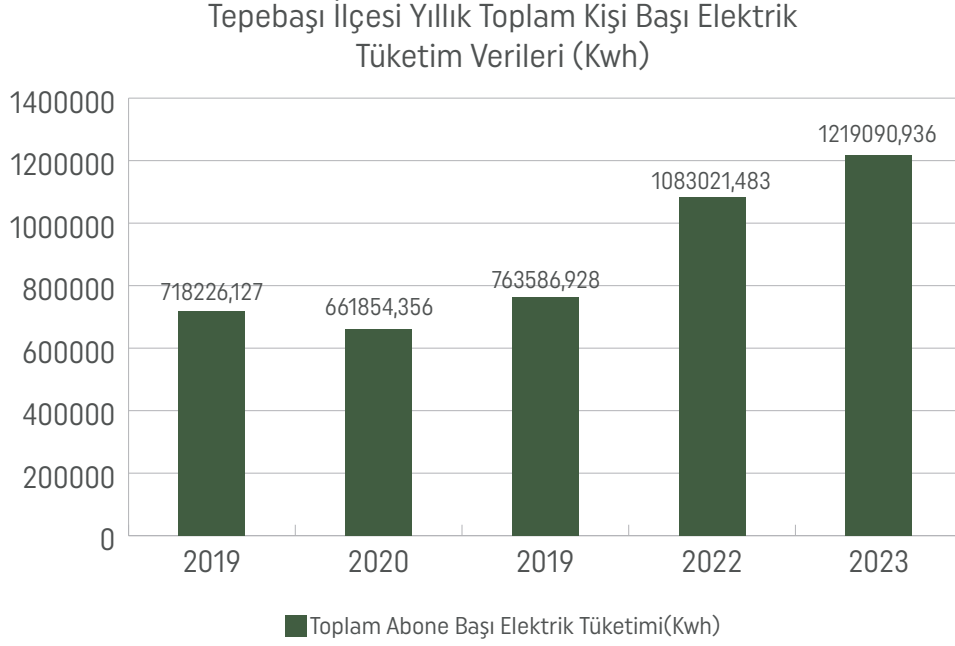
Tepebaşı İlçesi son 5 yıllık elektrik verilerine bakıldığında sanayi aboneleri sayılarında ve yıllık ortalama tüketim miktarlarında dalgalanmalar görülmekte iken yıllık mesken abone başı ortalama tüketim miktarı genel olarak artış göstermektedir.

Grafik 2. Tepebaşı İlçesi Aktif Elektrik Abone Sayıları (2019-2023)

Tepebaşı İlçesi Aktif Elektrik Abone Sayıları

Kaynak: Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2024

Grafik 3. Tepebaşı İlçesi Yıllık Toplam Kişi Başı Elektrik Tüketim Verileri (2019-2023)

Kaynak: Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş., 2024

Tepebaşı İlçesi Yıllık Toplam Kişi Başı Elektrik Tüketim Verileri incelendiğinde 2020 yılı pandemi etkisi haricinde sürekli artış eğilimi gözlemlenmiştir.

6.2. Doğalgaz

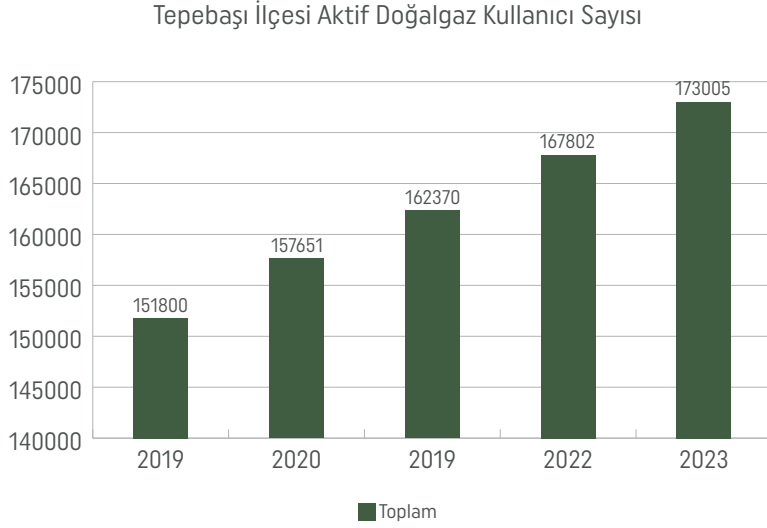
Tablo 11. Tepebaşı İlçesi Doğalgaz Abone Sayıları ve Tüketim Verileri

Yıllar	Konut Abone Sayısı	Serbest Tüketiciler Abone Sayısı	Doğalgaz Elektrik Üretiminde Kullanılan Abone Sayısı	Yıllık Konut Abone Başı Ortalama Tüketim (sm ³)	Yıllık Konut Abone Toplam Tüketim (sm ³)	Yıllık Serbest Tüketiciler Abone Başı Ortalama Tüketim (sm ³)	Yıllık Serbest Tüketiciler Abone Toplam Tüketim (kwh)	Yıllık Doğalgaz Elektrik Üretiminde Kullanılan Abone Başı Ortalama Tüketim (sm ³)	Yıllık Doğalgaz Elektrik Üretiminde Kullanılan Abone Toplam Tüketim (sm ³)
2019	145.285	6.515	1	895	130.022.399	6.520	451.962.159	1.024.704	1.024.704
2020	150.877	6.774	1	861	129.900.829	5.738	413.574.460	719.954	719.954
2021	155.213	7.157	1	909	141.123.168	5.971	454.722.923	1.365.725	1.365.725
2022	160.312	7.490	1	970	155.474.903	6.999	557.746.930	985.200	985.200
2023	165.254	7.751	1	837	138.265.226	5.719	471.648.591	846.509	846.509

Kaynak: Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş., 2024

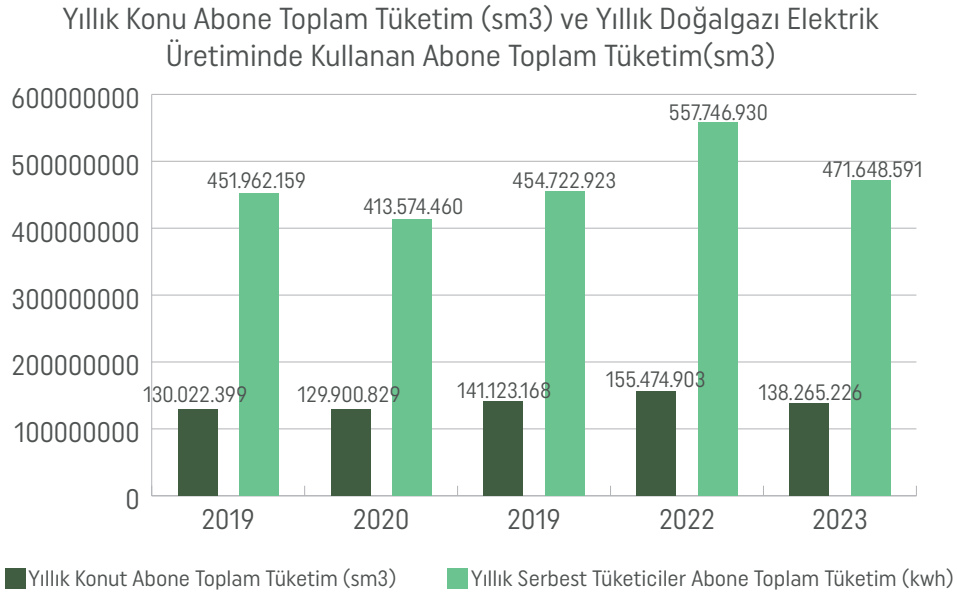
Tepebaşı ilçesinde son 5 yılın doğalgaz konut abone sayısı, serbest tüketiciler abone sayısında sürekli artış gözlemlenirken, yıllık konut abone başı ortalama tüketim, yıllık konut abone toplam tüketim, yıllık serbest tüketiciler abone başı ortalama tüketim, yıllık serbest tüketiciler abone toplam tüketim, yıllık doğalgazı elektrik üretiminde kullanan abone başı ortalama tüketim değerlerinde dalgalanmalar gözlemlenmektedir.

Grafik 4. Tepebaşı İlçesi Aktif Doğalgaz Kullanıcı Sayısı (2019-2023)

Kaynak: Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş., 2024

Grafik 5. Yıllık Konut Abone Toplam Tüketim (sm³) ve Yıllık Doğalgazı Elektrik Üretiminde Kullanan Abone Toplam Tüketim (sm³) (2019-2023)

Kaynak: Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş., 2024

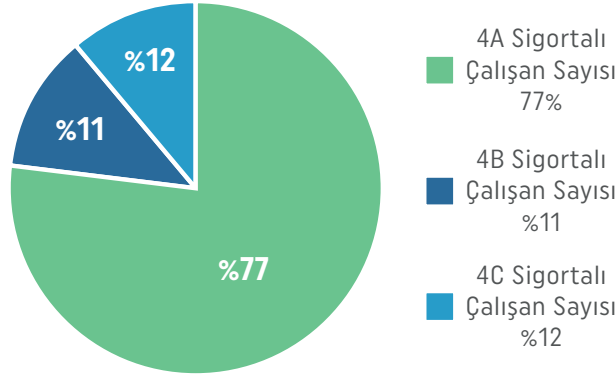
Son 5 yıllık verilere göre; yıllık konut abone tüketiminde yıllara göre değişken grafik gözlemlenirken en yüksek tüketim değeri 2022 yılında görülmüştür. Kwh cinsinden Yıllık Doğalgazı Elektrik Üretiminde Kullanan Abone Toplam Tüketim değeri incelendiğinde benzer şekilde dalgalı grafikte birlikte en yüksek toplam tüketim 2022 yılında kayıt edilmiştir.

7. EKONOMİK YAPI

7.1. İşgücü ve Sektörel Dağılımı

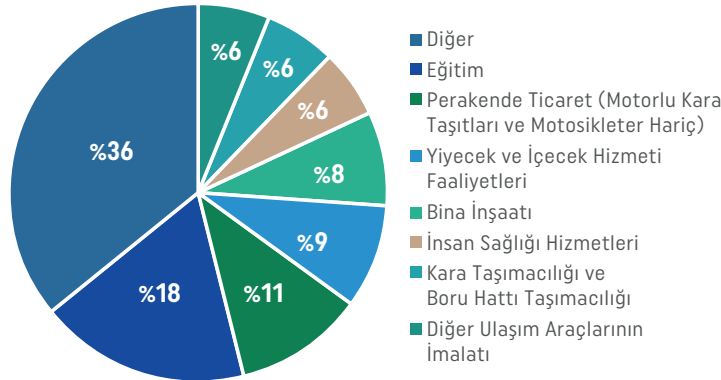
Tepebaşı ilçesinde 4a sigortalı çalışan sayısı 72.213, 4b sigortalı çalışan sayısı 9.904 ve 4c sigortalı çalışan sayısı 10.909 olmak üzere çalışan toplam sigortalı sayısı 93 026'dır.

Grafik 6. Tepebaşı İlçesi Sigortalı Çalışan Sayıları Dağılımı (2023)

Kaynak: Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, 2024

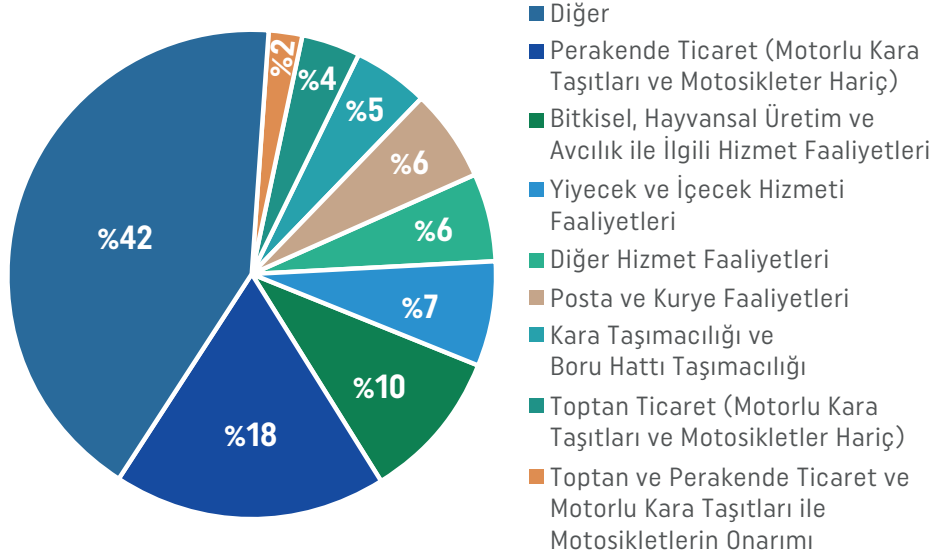
Grafik 7. Tepebaşı İlçesi 4A Sigortalı Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı (2023)

Kaynak: Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, 2024

Tepebaşı ilçesinde 4a sigortalı çalışanların sektörlere göre dağılımına bakıldığında, sigortalıların %18'i eğitimde çalışmaktadır. Eğitim sektöründe çalışan sigortalı sayısı 12.704'tür. Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) % 11 ve Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri %9 ile oransal olarak öne çıkan diğer sektörlerdir.

Grafik 8. Tepebaşı İlçesi 4B Sigortalı Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı (2023)

Kaynak: Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, 2024

Tepebaşı ilçesinde 4b sigortalı çalışanların sektörlere göre dağılımına bakıldığında, sigortalıların %18'i Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç) sektöründe çalışmaktadır. Bu sektörde çalışan sigortalı sayısı 1.826'dır. Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri %10 ve Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri %7 ile oransal olarak öne çıkan diğer sektörlerdir.

7.2. Tarım ve Hayvancılık

Tablo 12. Tepebaşı İlçesi Tarım Alanları Dağılımı, 2019- 2023 (Dekar)

Tarım Alanı / Yıl	2019	2020	2021	2022	2023
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	3.534	3.579	3.542	3.535	3.117
Nadas Alanı	150.867	147.432	141.055	144.074	136.538
Sebze Alanı	11.747	13.570	17.404	17.399	16.771
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	310.753	311.379	315.281	311.406	318.299
Süs Bitkileri Alanı	11,8	12	12	12	12,6

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

İlçede Nadas Alanı, Sebze Alanı, Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı dalgalı seyir izlerken, Süs bitkileri artış eğilimindedir.

Tablo 13. Tepebaşı İlçesi En Çok Üretilen Tarım Ürünleri (2019-2023)

TEPEBAŞI									
2019		2020		2021		2022		2023	
Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)	Meyveler	Üretim (Ton)
Kiraz	2.550	Kiraz	2.550	Kiraz	2.063	Kiraz	2.125	Ceviz	1.138
Diğer Elmalar	587	Diğer Elmalar	593	Diğer Elmalar	732	Diğer Elmalar	752	Diğer Elmalar	752
Ceviz	162	Ceviz	205	Ceviz	293	Ceviz	267	Ceviz	287
Elma (Starking)	144	Elma (Starking)	150	Elma (Starking)	189	Elma (Starking)	195	Elma (Starking)	195
Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)	Sebzeler	Üretim (Ton)
Domates (Sofralık)	23.313	Domates (Sofralık)	24.375	Domates (Sofralık)	25.845	Domates (Sofralık)	30.267	Domates (Sofralık)	32.410
Soğan (Kuru)	10.517	Soğan (Kuru)	12.253	Soğan (Kuru)	10.072	Soğan (Kuru)	10.973	Soğan (Kuru)	11.179
Marul (Kıvırcık)	3.679	Marul (Kıvırcık)	4.872	Marul (Kıvırcık)	6.879	Marul (Kıvırcık)	7.700	Marul (Kıvırcık)	5.735
Hıyar (Sofralık)	1.646	Hıyar (Sofralık)	2.323	Hıyar (Sofralık)	2.685	Maydanoz	5.650	Maydanoz	4.750
Tarla Bitkileri	Üretim (Ton)	Tarla Bitkileri	Üretim (Ton)	Tarla Bitkileri	Üretim (Ton)	Tarla Bitkileri	Üretim (Ton)	Tarla Bitkileri	Üretim (Ton)
Şeker Pancarı	86.946	Şeker Pancarı	80.445	Şeker Pancarı	72.090	Mısır	47.482	Şeker Pancarı	63.556
Yonca (Yeşilot)	44.000	Yonca (Yeşilot)	47.500	Yonca (Yeşilot)	42.500	Şeker Pancarı	43.662	Mısır	50.263
Mısır (Slaj)	37.000	Mısır (Slaj)	36.550	Mısır (Slaj)	39.800	Yonca (Yeşilot)	40.000	Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	45.488
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	36.003	Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	35.287	Mısır	30.778	Mısır (Slaj)	38.250	Yonca	33.000

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tepebaşı ilçesinde 2023 yılı verilerine bakıldığında en çok üretilen meyveler listesinde ilk 3 sırada kiraz, elma ve ceviz yer alırken; tarla bitkilerinde ilk 3 sırada şeker pancarı, mısır ve Buğday (Durum Buğdayı Hariç) yer almaktadır.

Tablo 14. Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Meyve Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023)

Meyve Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Kiraz	1.138	0,154
Diğer Elmalar	752	0,058
Ceviz	287	0,080
Elma (Starking)	195	0,011

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 15. Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Sebze Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023)

Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Domates (Sofralık)	32.410	0,42
Soğan (Kuru)	11.179	0,43
Maydanoz	5.735	4,51
Marul (Kıvırcık)	4.750	1,83
Hıyar (Sofralık)	3.260	0,21
Biber (Dolmalık)	2.630	0,67

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 16. Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Tarla Bitkileri Üretim Miktarı ve Türkiye Payları (2023)

Bitki Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Kuş Yemi	76	1,812977
Yulaf	2.672	0,652
Mısır	50.263	0,558
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	3.600	0,342
Triticale	1.234	0,333514
Kara Buğday	8	0,316206
Nohut, Kuru	1.831	0,31569
Arpa (Diğer)	25.152	0,286
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	45.488	0,257
Şeker Pancarı	63.556	0,252
Kanola Veya Kolza Tohumu	251	0,209167
Yonca (Yeşilot)	33.000	0,180

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 17. Tepebaşı İlçesi Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019)

Hayvansal Üretim	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Yapağı (Merinos)	199,655	2,11%
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	14475,18	0,19%
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	21530,41	0,17%
Tiftik	0,522	0,14%
Sığır Sütü (Yerli) (Manda Sütü Hariç)	1003,834	0,13%
Keçi Sütü (Tiftik) (İşlenmemiş)	3,326	0,10%
Keçi Kılı	5,935	0,10%
Keçi Sütü (Kıl Keçisi ve Diğerleri, İşlenmemiş)	335,36	0,06%
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri)	34,332	0,06%
Manda Sütü (Yerli)	39,997	0,05%
Balmumu (Arı)	1,35	0,03%
Koyun Sütü (Yerli ve Diğerleri, İşlenmemiş)	415,122	0,03%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 18. Tepebaşı İlçesi Kanatlı Hayvancılık Verileri ve Türkiye Payları (2019)

Hayvan Sayıları	Baş (Adet)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Et Tavuğu Sayısı	1205000	0,54%
At	318	0,31%
Katır ve Eşek	483	0,31%
Kaz	2301	0,20%
Büyükbaş Hayvan	31574	0,18%
Koyun ve Keçi	84133	0,17%
Ördek ve Beç Tavuğu	705	0,14%
Hindi	2102	0,05%
Yumurta Tavuğu Sayısı	52000	0,04%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Tablo 19. Tepebaşı İlçesinde Öne Çıkan Örtü Altı Sebze Üretim Miktarı (2023)

Sera Türü	Sebze Adı	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Plastik Sera	Pırasa	18	100,00
	Karnabahar	180	89,11
	Sarımsak (Taze)	30	83,33
	Nane	96	27,51
	Ispanak	128	23,53
	Maydanoz	1860	20,92
	Tere	325	8,58
	Dereotu	45	4,12
	Semizotu	60	3,98
	Soğan (Taze)	120	2,10
	Roka	460	1,84
	Marul (Kıvırcık)	1000	1,48
	Hıyar (Sofralık)	2210	0,30
	Marul (İceberg)	20	0,19
	Domates (Sofralık)	5460	0,16
	Biber (Dolmalık)	180	0,15
	Fasulye, Taze	20	0,12

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 20. Tepebaşı İlçesi Hayvansal Üretim Verileri (2023)

Hayvansal Üretim	Üretim Miktarı (Ton)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Yapağı (Merinos)	320,766	2,70
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri)	40,884	0,06
Tiftik	0,368	0,11
Keçi Kılı, Hayvancılık	6,999	0,12
Doğal Bal	44,45	0,04
İpek Böceği Kozası, Çile Yapmaya Uygun Olanlar	0,132	0,17
Balmumu, Arı	2,281	0,06

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 21. Tepebaşı İlçesi Süs Bitkileri Üretim Verileri ve Türkiye Payları (2023)

Süs Bitkileri	Üretim Miktarı (Adet)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
İç Mekan Süs Bitkileri (Oda Bitkileri)	500	0,0003
Dış Mekan Süs Bitkileri	249360	0,0475

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 22. Tepebaşı İlçesi Sera Türüne Göre Süs Bitkileri Üretim Verileri ve Türkiye Payları (2023)

Süs Bitkileri	Üretim Miktarı (Adet)	Türkiye Üretimindeki Payı (%)
Cam Sera Dış Mekan Süs Bitkileri	223500	24,07
Plastik Sera Dış Mekan Süs Bitkileri	25000	0,025
Cam Sera İç Mekan Süs Bitkileri	500	0,023

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, 2024)

Tablo 23. Tepebaşı İlçesi Kooperatif Sayısı

Yıllar	2019	2020	2021	2022	2023
Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Sayısı	6	6	6	6	6
Sulama Kooperatifi Sayısı	12	12	12	12	12

Kaynak: Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024

Tablo 24. Tepebaşı İlçesi Ticaret Müdürlüğü Kapsamındaki Kooperatifler

Kooperatif Türü / Yıl	2019	2020	2021	2022	2023
Tarımsal Satış ve Pazarlama Kooperatifi	-	-	-	-	-
Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	-	-	-	-	-
Tüketim Kooperatifi	4	4	4	3	3

Kaynak: Eskişehir İl Ticaret Müdürlüğü, 2024

Tablo 25. Tepebaşı İlçesi Tarımsal Veriler

Tarımsal Veriler / Yıllar	2019	2020	2021	2022	2023
ÇKS'ye kayıtlı Çiftçi sayısı	2.032	2.365	2.538	2.506	2.439
Ekonomik Sulanabilir Alan (ha)	14.500	14.500	14.978	15.990	16.122
*Sulanan Alan (ha)	33.232	33.376	33.411	33.318	33.384
ÇKS'ye kayıtlı ekilen alan (ha)	25.378	24.797	24.988	25.312	25.887

Kaynak: Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024

7.3. Sanayi

İlçedeki Sanayi Sektörleri:

- Diğer madencilik ve taş ocaklığı,
- Gıda ürünlerinin imalatı,
- Deri ve ilgili ürünlerin imalatı,
- Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı,
- Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı,
- Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması,
- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı,
- Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı,
- Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı,
- Ana metal sanayii,
- Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç),
- Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı,
- Elektrikli teçhizat imalatı,
- Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı,
- Mobilya imalatı,
- Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı

Tepebaşı ilçesinde, TOBB sanayi veri tabanına kayıtlı 120 firma bulunmaktadır. Firmaların toplam kapasite raporu sayısı 131 iken toplam çalışan sayısı 8.123 'dür.

Tablo 26. Tepebaşı İlçesinde Yer Alan Firma Sayısı

Firma Sayısı:	120
Kapasite Raporu Sayısı	131
Toplam Çalışan Sayısı	8.123
Toplam Açık Alan (m²)	13.021.575
Toplam Kapalı Alan (m²)	620.701

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2024

7.4. Küçük Sanayi Siteleri (KSS)

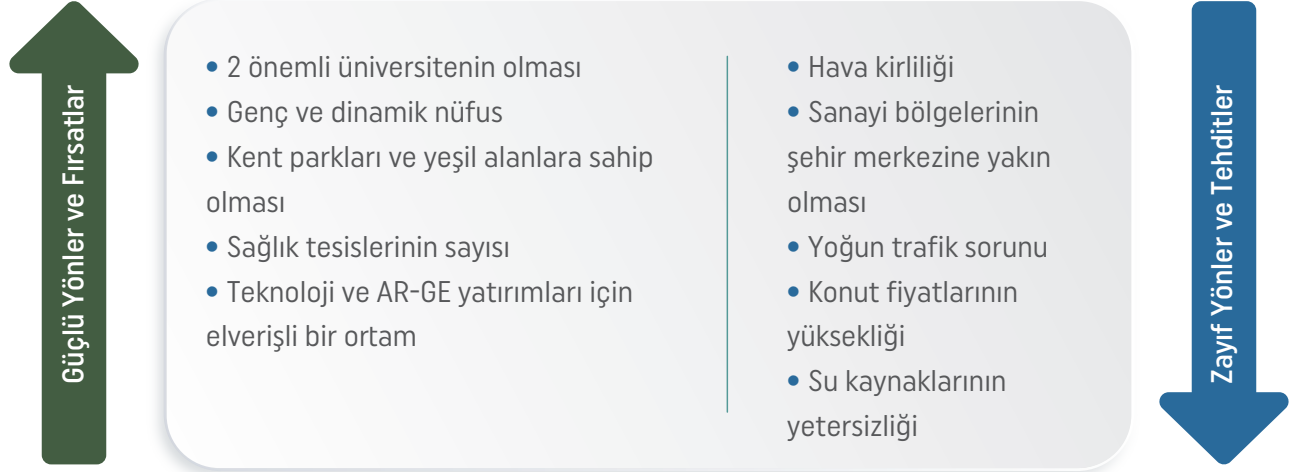
Tepebaşı ilçesinde 2 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Baksan sanayi sitesinde doluluk oranı %81 iken Keresteciler Sanayi Sitesinde %100 dür.

Tablo 27. Tepebaşı İlçesi KSS Verileri (2021)

Sanayi Sitesi Adı	Toplam İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)	Çalışan Sayısı	İlçe
Baksan	1300	1050	250	81	8500	Tepebaşı
Keresteciler	37	37	0	100	-	Tepebaşı

Kaynak: Eskişehir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

8. GZFT (GÜÇLÜ, ZAYIF, FIRSAT VE TEHDİT) ANALİZİ

Güçlü Yönler ve Fırsatlar

- Genç ve dinamik nüfus, şehrin canlı ve enerjik bir atmosfere sahip olmasını sağlamaktadır.
- Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi gibi önemli üniversiteler, ilçenin eğitim kalitesini artırmaktadır.
- Gelişmiş toplu taşıma ağı ve hızlı tren bağlantıları, ulaşımı kolaylaştırmakta ve bölgenin cazibesini artırmaktadır.
- Genç nüfus ve iki üniversitenin bulunması, girişimcilik kültürü, teknoloji ve AR-GE yatırımları için elverişli bir ortam, yenilikçi projelerin gelişmesine olanak tanımaktadır.
- Kent parkları ve yeşil alanlar, yaşam kalitesini yükseltmektedir.
- Yeni sağlık tesislerinin kurulması ve mevcut tesislerin modernizasyonu, sağlık hizmetlerinin kalitesini artırma potansiyeline sahiptir.

Zayıf Yönler ve Tehditler

- Sanayi bölgelerinin şehir merkezine yakın olması, çevresel kirliliği artırmaktadır.
- Konut fiyatlarının yüksekliği, genç nüfusun konut edinmesini zorlaştırmaktadır.
- Yoğun trafik sorunu, ulaşımın zaman zaman zorlaşmasına neden olmaktadır.
- Hava kirliliği, bölgenin çevresel kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Su kaynaklarının yetersizliği, uzun vadede su kıtlığı riskini artırmaktadır.

SONUÇ

Tepebaşı; Eskişehir ilinin merkez ilçelerinden biri olup, doğal, sosyal ve ekonomik açıdan şehrin ve bölgenin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. İlçenin demografik yapısı, genç ve iş gücüne katılabilir nüfus oranının yüksekliğiyle öne çıkmaktadır. 2023 yılı itibarıyla 390.116 nüfusa sahip olan Tepebaşı'nda, nüfusun %71,9'u çalışma çağındaki bireylerden oluşmaktadır.

Tepebaşı ilçesi, sınırları içerisinde bulunan iki üniversite ile eğitim açısından önemli bir merkez konumundadır ve gençlere sunduğu geniş eğitim olanaklarıyla büyük bir potansiyele sahiptir. İlçede bulunan genç nüfusun yoğunluğu ve içinde bulunan iki üniversite ile teknoloji ve AR-GE yatırımları için uygun bir ortam sunmaktadır. Bu dinamik, ilçede yenilikçi projelerin gelişmesine olanak tanırken, özellikle gençlerin eğitim ve girişimcilik alanındaki potansiyellerini ortaya koymalarına yardımcı olma fırsatı sunmaktadır.

Tepebaşı, kent parkları ve yeşil alanlarıyla sakin ve huzurlu bir turizm destinasyonu olarak öne çıkmaktadır. İlçede bulunan parklar, ziyaretçilere doğayla iç içe vakit geçirme imkânı sunarken, çeşitli rekreasyon alanlarıyla da dinlenme ve eğlenme fırsatları sunmaktadır. Bu fırsatlar yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekme açısından potansiyeller barındırmaktadır.

Tepebaşı ilçesi, tarım ve hayvancılık alanında çeşitli ürünlerle zengin bir üretim potansiyeline sahiptir. İlçe, kuş yemi, şeker pancarı, domates, kiraz gibi tarım ürünlerinin yoğun olarak üretildiği bir bölgedir. Bu ürünler, hem yerel pazarlara sağladıkları katkıyla hem de dış ticaretteki rolüyle ekonomik öneme sahiptir. Ancak, iklim değişikliklerinin etkisiyle birlikte, tarımsal sulama ihtiyacı artış göstermektedir. Bu durum, yerel çiftçilerin sulama sistemlerini ve su kaynaklarını etkili yönetme gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Tepebaşı ilçesi, tarım sektöründeki çeşitliliğin yanı sıra geniş bir sanayi üretim yelpazesine sahiptir. İlçede madencilik ve taş ocakçılığı, gıda ürünlerinin imalatı, deri ve ilgili ürünlerin imalatı, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı gibi çeşitli endüstri dalları bulunmaktadır. Ayrıca saz, saman ve benzeri malzemelerden yapılan eşyaların imalatı, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı, kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, kimyasalların ve plastik ürünlerin imalatı gibi sektörler de ilçenin ekonomik çeşitliliğine katkı sağlamaktadır.

Tepebaşı ilçesinin merkezi konumu sebebiyle konut fiyatlarının yüksek olması genç nüfus için konut edinmeyi zorlaştırmaktadır. Benzer sebepten kaynaklı yoğun trafik sorunu, Tepebaşı ilçesi için önemli bir ulaşım zorluğu oluşturmaktadır. Özellikle iş çıkış saatlerinde ve hafta içi yoğun zamanlarda yaşanan trafik sıkışıklıkları, sürücülerin ve toplu taşıma kullanıcılarının günlük yaşamlarını olumsuz etkilemektedir.

KAYNAKÇA

- (2021, 12 20). Yer-Sis: www.yersis.gov.tr adresinden alındı
- Esgaz Eskişehir Doğalgaz Dağıtım A.Ş. (2024).
- Eskişehir Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü. (2022).
- Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü. (2024).
- Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü. (2024).
- Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü. (2024).
- Eskişehir Ticaret İl Müdürlüğü. (2024).
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2024).
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü. (2024).
- Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu. (2024). Organize Sanayi Bölgeleri Güncel Envanter Tablosu.
- Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (2024).
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2024).
- Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü. (2024).
- Sosyal Güvenlik Kurumu. (2024). Sigortalı ve İş Yeri İstatistikleri.
- Tarım ve Orman Bakanlığı. (2020).
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2024).
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. (2024). Sanayi Veritabanı.
- Yükseköğretim Kurulu. (2024). Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi.

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Ertuğrulgazi Mahallesi Damlalar Sokak No:28 Kat/4
Daire/27-28 Zeno İş Merkezi
Tepebaşı, Eskişehir

Tel: 0 224 211 13 27 Faks: 0 224 211 13 29
E-Posta: eskişehir@bebka.org.tr

Bursa Merkez Ofis

İşiktepe OSB Mahallesi Arıtma Caddesi No:12/1 16215
Nilüfer/Bursa TÜRKİYE

Tel: 0 224 211 13 27
E-Posta: bebka@bebka.org.tr

[@tcbebka](https://twitter.com/tcbebka) /@EskisehirYdo [in](https://www.linkedin.com/company/bebka) /bebka [yt](https://www.youtube.com/channel/UC...) /bebka [ig](https://www.instagram.com/tcbebka) /tcbebka

bebka.org.tr/investineskisehir.gov.tr